

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5To/8/2020
Identifikačné číslo spisu:	9519100197
Dátum vydania rozhodnutia:	10.06.2021
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Hatala
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2021:9519100197.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Petra Hatalu a členov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta v trestnej veci obžalovaného Z. Z., pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona a iné, na verejnom zasadnutí konanom 10. júna 2021 v Bratislave prejednal odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu zo 14. januára 2020, sp. zn. PK-1T/23/2019, a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa zamietá.

Odôvodnenie

Špecializovaný trestný súd (ďalej len „špecializovaný súd“) rozsudkom zo 14. januára 2020, sp. zn. PK-1T/23/2019, podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku (ďalej len „Tr. por.“) oslobodil spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) z 15. augusta 2019, sp. zn. VII/2 Gv 223/18/1000-55, obžalovaného Z. Z. pre skutok v obžalobe právne kvalifikovaný ako zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona (ďalej len „Tr. zák.“) v jednočinnom súbehu s prečinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a) Tr. zák., ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, že:

„ako príslušník Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky zaradený v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody, E., U. XX, v presne nezistenej dobe od 24. júla 2018 v rozpore so zákonom č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, ako aj v rozpore s popisom svojej služobnej činnosti, ponúkol odsúdenému P. Z. Z., vo výkone trestu odňatia slobody v tom čase v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody, E., U. XX, sprostredkovanie korešpondencie mimo režimu stanoveného v ústave na výkon trestu za mesačný poplatok v sume 1.000,- Eur, ako aj doručenie mobilného telefónu za sumu 3.000,- Eur, prípadne iných bližšie nešpecifikovaných a ústavom na výkon trestu odňatia slobody

nepovolených vecí, pričom v dňoch 6. októbra 2018 - 7. októbra 2018 doručil odsúdenému P.. Z. Z. mobilný telefón zn. LG-E460, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX, čo potvrdil aj v SMS správe zaslanej dňa 22. októbra 2018 o 18:25:44 hod. z telefónneho čísla XXXX XXX XXX na telefónne číslo XXXX XXX XXX, v ktorej za túto službu žiadal sumu 3.000,- Eur, následne dňa 13. novembra 2018 doručil odsúdenému P.. Z. Z. SIM kartu č. XXXXXXXXXXXXXXXX k telefónnemu číslu +XXX XXX XXX XXX, čo potvrdil aj v SMS správe zaslanej dňa 13. novembra 2018 o 19:44:12 hod. z telefónneho čísla XXXX XXX XXX na telefónne číslo XXXX XXX XXX a dňa 14. novembra 2018 doručil odsúdenému P.. Z. Z. mobilný telefón zn. ALCATEL 3040D, IME:XXXXXXXXXXXXX"

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Proti tomuto rozsudku podal prokurátor ihneď po jeho vyhlásení do zápisnice o hlavnom pojednávaní (č. l. 623/zv. III spisu) odvolanie, ktoré následne odôvodnil osobitným podaním z 29. mája 2020, doručeným špecializovanému súdu 29. mája 2020 (č. l. 649 - 651/zv. III spisu), v ktorom uviedol, že sa nestotožňuje s názorom špecializovaného súdu, že pri dokazovaní skutočností vyplývajúcich zo skutku uvedeného v obžalobe vznikli také pochybnosti, ktoré by odôvodňovali použitie zásady v pochybnostiach v prospech obžalovaného.

Poukázal na skutočnosť, že trestná činnosť obžalovaného je preukázaná priamym dôkazom, a to výpoveďou svedka P. Z. Z.Í., ktorý mal zároveň procesné postavenie agenta v zmysle § 117 Tr. por. Namietal, že uvedeného svedka nemožno považovať za nevierohodnú osobu iba z dôvodu, že bol odsúdený za ekonomickú trestnú činnosť a vykonáva trest odňatia slobody. Poukázal zároveň na aktivitu spomínaného svedka v inej trestnej veci odsúdeného Z. Z., príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, ktorý bol rozsudkom Špecializovaného trestného súdu Pezinok, pracovisko Banská Bystrica, sp. zn. BB-3T/19/2019 odsúdený za rovnakú trestnú činnosť s podobným spôsobom modus operandi.

Je zrejmé, že aktivita obžalovaného Z. Z. smerovala k úplnému dokonaniu trestného činu, a to k stretnutiu s tzv. príbuznou P. Z. „." a prevzatiu peňazí ako úplatku za poskytnutie služby v podobe zabezpečenia mobilných telefónov, ktorými P. Z. disponoval a ktoré odovzdal preventívno-bezpečnostnej službe. Vo vzťahu k skutočnosti, že k stretnutiu týchto osôb a odovzdaniu peňazí nedošlo, prokurátor uviedol, že už samotné vyžiadanie peňazí ako úplatku za prisľúbenú alebo vykonanú protislužbu je posudzované ako predčasne dokonaný trestný čin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Tr. zák., pričom podľa názoru prokurátora nemožno vylúčiť, že obžalovaný Z. v kontexte skôr odhalenej a preukázanej trestnej činnosti v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom pracoval, zvýšil svoju opatrnosť a na stretnutie, kde malo dôjsť k odovzdaniu peňazí, práve z uvedeného dôvodu neprišiel.

Prokurátor sa nestotožnil s názorom špecializovaného súdu, že na spáchaní skutku sa mohli podieľať aj príbuzné osoby svedka P. Z.Č., resp. jeho obhajca JUDr. R., ktorí ho navštevovali vo výkone trestu odňatia slobody. Vzhľadom na skutočnosť, že špecializovaný súd poukázal na prezentovanú verziu spáchania skutku ako rovnocennú s obžalobnou verziou a obrana obžalovaného tohto druhu bola využitá až na hlavnom pojednávaní, špecializovaný súd mal podľa názoru prokurátora doplniť dokazovanie o ďalšie výsluchy svedkov s cieľom jednoznačne potvrdiť alebo vylúčiť jednu z verzií.

V závere odvolania prokurátor konštatuje, že rozsudok špecializovaného súdu považuje za predčasný a nesprávny, pretože vznikli pochybnosti o správnosti skutkových zistení napadnutého výroku, ktoré zakladajú potrebu vykonať vo veci ďalšie dôkazy. Na podklade týchto argumentov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd") podľa § 321 ods. 1 písm. c) Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil špecializovanému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Po postupe v zmysle § 314 Tr. por. bolo špecializovanému súdu dňa 23. júna 2020 doručené vyjadrenie obžalovaného Z. Z. k odvolaniu prokurátora, podané prostredníctvom jeho obhajcu JUDr. Ľubomíra

Kaščáka, v ktorom uviedol, že sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovým a právnym stavom tak, ako ho ustálil špecializovaný súd po vykonaní dokazovania na hlavnom pojednávaní, konštatujúc, že rozsudok považuje za správny a spravodlivý.

Zdôraznil, že od vznesenia obvinenia v prejednávanej veci tvrdí, že je nevinný. Jediným priamym dôkazom, ktorý ho mal usvedčovať z trestnej činnosti bola výpoveď svedka P. Z. Z.. V predmetnej súvislosti poukázal na skutočnosť, že prokurátorom neboli zadovážené žiadne ďalšie priame dôkazy, ktoré by preukazovali jeho trestnú činnosť, pričom zároveň zastáva názor, že rovnako neboli zadovážené ani žiadne ďalšie nepriame dôkazy, na základe ktorých by bolo možné bez akýchkoľvek pochybností preukázať, že sa dopustil trestnej činnosti, ktorá mu je obžalobou kladená za vinu.

Obžalovaný ďalej argumentoval, že dokazovaním, predovšetkým výpoveďou svedka P. Z. bolo preukázané, že tento nevie logicky vysvetliť podstatné skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o vine. Obžalovaný zároveň upriamil pozornosť na nepravdivú výpoveď svedka P. Z. o predmete, ktorý bol u neho zaistený pri osobnej prehliadke po návšteve jeho obhajcu, ako aj na povest' menovaného svedka v ústave na výkon trestu odňatia slobody.

V súvislosti so zadováženými vecnými dôkazmi obžalovaný poukázal na skutočnosť, že na mobilných telefónoch a SIM kartách nebola zistená prítomnosť jeho DNA, pričom neboli zaistené ani iné stopy preukazujúce jeho manipuláciu s danými predmetmi. Uviedol, že z úradného záznamu polície vyplýva, že zaistené SIM karty boli zadovážené N. C. na žiadosť osoby, ktorá podľa popisu nezodpovedala osobe obžalovaného, ale osobe obhajcu svedka P. Z., ktorý v inkriminovanom období menovaného často navštevoval.

V záverečnej časti vyjadrenia obžalovaný zdôraznil, že súd je viazaný skutkom podľa podanej obžaloby, pričom v prejednávanej veci bolo dokazovaním preukázané, že spôsob spáchania skutku tak, ako je uvedený v obžalobe, je nepravdepodobný. Zadovážené dôkazy nielen že spochybňovali účasť obžalovaného na spáchaní skutku, ale vnášali pochybnosť aj do samotného spôsobu jeho spáchania.

Na základe vyššie uvedených skutočností obžalovaný Z. Z. navrhol, aby najvyšší súd odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Prokurátor na verejnom zasadnutí uviedol, že sa v celom rozsahu pridrižiava písomných dôvodov odvolania, na ktorom trvá. Odvolaniu navrhol vyhovieť, zrušiť napadnutý rozsudok v celom rozsahu podľa § 321 ods. 1 písm. c) Tr. por. a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, nakoľko je potrebné doplniť dokazovanie.

Obhajca obžalovaného JUDr. Richard Bauer na verejnom zasadnutí uviedol, že rozhodnutie súdu prvého stupňa považuje za správne a navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd (§ 315 veta druhá Tr. por.) po zistení, že niet dôvodu na zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr. por., ani na zrušenie napadnutého rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým bolo podané odvolanie zo strany prokurátora, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, pričom mal na zreteli, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, možno prihliadnuť len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Najvyšší súd postupom uvedeným v citovanom ustanovení zistil, že odvolanie proti rozsudku špecializovaného trestného súdu podala procesná strana k tomu oprávnená, proti výrokom, voči ktorým odvolanie podať mohla, pričom tak urobila v lehote ustanovenej zákonom a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Úvodom sa žiada uviesť, že podľa zistenia najvyššieho súdu špecializovaný súd postupoval v prejednávanej veci vo vzťahu k obžalovanému tak, aby bol náležite zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na jeho rozhodnutie. Vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu posudzovaných trestných činov je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym podstatným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pokiaľ ide o zistenie, že nebolo dokázané, že sa predmetný skutok popísaný vo výrokovej časti napadnutého rozsudku stal a obžalovaný bol oslobodený spod obžaloby.

Odvolací súd dáva do pozornosti, že zásada zistenia skutkového stavu bez dôvodných pochybností vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine a treste o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty, nie iba o tie pravdepodobné. Je nevyhnutné, aby orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňovali okolnosti svedčiace tak proti obžalovanému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a to takým spôsobom, aby umožnili súdu spravodlivo rozhodnúť. Ak zostanú po vyčerpaní všetkých dôkazných prostriedkov pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti dôležitej pre zavinenie, je potrebné s použitím zásady in dubio pro reo rozhodnúť v prospech obžalovaného a neuznať ho vinným.

Je preto potrebné, aby súd dostatočne objasnil vec a to v takom rozsahu, aby bolo zrejmé, že sa skutok stal, tento vykazuje všetky znaky skutkovej podstaty konkrétneho trestného činu a existuje spoľahlivý záver, že skutok vymedzený v obžalobe spáchal práve obžalovaný. Ak by nebola splnená čo i len jedna z uvedených podmienok, nemožno dospieť k odsudzujúcemu rozsudku.

Najvyšší súd mal v danej veci za preukázané, že špecializovaný súd vykonal vo veci dokazovanie v rozsahu potrebnom na rozhodnutie a vyvodil z neho správne skutkové aj právne závery, ktoré náležite a podrobne odôvodnil. V odôvodnení napadnutého rozsudku v súlade s ustanovením § 168 ods. 2 Tr. por. vyslovil existenciu, ktorých skutočnosti pokladal so zreteľom na výsledky vykonaného dokazovania za vylúčenú alebo pochybnú, ktoré skutočnosti bránia vyvodu spoľahlivého záveru, že skutok, pre ktorý bola podaná obžaloba, spáchal obžalovaný spôsobom popísaným v obžalobe a tiež akými úvahami sa spracoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. V tejto súvislosti treba uviesť, že súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia náležite vysvetlil, k akým zisteniam došiel na základe konkrétnych vykonaných dôkazov, ako tieto dôkazy hodnotil, a to nielen jednotlivo, ale i v ich vzájomných súvislostiach.

Odvolací súd pripomína, že v súčasnej trestnoprávnej teórii a praxi platí neprekročiteľná zásada, že ak súd prvého stupňa postupoval pri hodnotení dôkazov dôsledne podľa ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por., teda že vykonané dôkazy hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia, založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a vzájomných súvislostiach a pokiaľ urobil logicky odôvodnené skutkové zistenia, nemôže odvolací súd napadnutý rozsudok zrušiť len preto, že sám na základe svojho vnútorného presvedčenia hodnotí tie isté vykonané dôkazy inak, teda s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom. Hodnotenie dôkazov je výsostným právom súdu prvého stupňa, ktorý dôkazy vykonáva. V takom prípade potom nie je možné napadnutému rozsudku vytknúť žiadnu chybu v zmysle zákonných ustanovení. V prerokúvanej veci najvyšší súd nezistil žiadne relevantné dôvody na to, aby zabezpečené a riadne vykonané dôkazy hodnotil s iným do úvahy prichádzajúcim výsledkom, ako vykonané dôkazy hodnotil súd prvého stupňa. Závery špecializovaného súdu, ktoré v smere skutkových zistení z týchto dôkazov vyvodil, považuje odvolací súd za logické a zodpovedajúce vykonaným dôkazom.

Najvyšší súd sa stotožňuje s právnym záverom uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku špecializovaného súdu, podľa ktorého vykonaným dokazovaním nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný Z. stíhaný, pretože v posudzovanom prípade okrem výpovede svedka P. Z. Z. nebola produkovaná ucelená reťaz priamych alebo nepriamych dôkazov, ktoré by vo vzájomnej súvislosti s jeho svedeckou výpoveďou nespochybniteľným spôsobom preukázali, že sa skutok vôbec stal tak, ako je opísaný vo výrokovej časti podaného obžalobného návrhu.

Na základe vykonaného dokazovania (výpoveď svedka Ž. a úradné záznamy) najvyšší súd nemá pochybnosti o tom, že svedok P. Z. dobrovoľne odovzdal na úseku preventívno-bezpečnostnej služby v Ústave na výkon väzby a Ústave na výkon trestu odňatia slobody E. dňa 9. októbra 2018 mobilný telefón značky LG-E460, IMEI: XXXXXXXXXXXXXXXX a následne dňa 15. novembra 2018 mobilný telefón zn. ALCATEL 3040D, IME: XXXXXXXXXXXXXXXX spolu so SIM kartou č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX k telefónnemu číslu +XXX XXX XXX XXX, pričom ako osobu, ktorá mu zabezpečila doručenie mobilných telefónov a príslušenstva za vopred dohodnutú odplatu svedok P. Z. označil práve obžalovaného Z..

Vzhľadom na skutočnosť, že obžalovaný Z. spáchanie skutku od počiatku kategoricky odmietal, došlo v prejednávanej veci k situácii, kedy proti sebe takpovediac stáli dve protichodné výpovede, a to jednak výpoveď obžalovaného Z., deklarujúceho svoju nevinu a jednak výpoveď svedka P. Z., ktorý ako jediný vypovedal o samotnom skutku a o jeho údajnom páchatelovi (jediný priamy usvedčujúci dôkaz). Z uvedeného dôvodu bolo nevyhnutné predmetné výpovede vyhodnotiť v kontexte ďalších vo veci vykonaných dôkazov, pričom záver, ku ktorému špecializovaný súd dospel, a to, že k výpovedi svedka Z. už nepristúpil žiadny ďalší dôkaz, ktorý by preukazoval vinu obžalovaného, považuje odvolací súd za správny a stotožňuje sa s ním.

Ostatné skutočnosti, tvoriace podklad obžaloby, ostali totiž iba v rovine tvrdení svedka P. Z. a nie sú podporené žiadnym iným vykonaným dôkazom, ktorý by preukazoval, že jediným možným páchatelom skutku vymedzeného v obžalobe mohol byť výlučne obžalovaný. Práve naopak, výsledky vykonaného dokazovania nielen, že nepreukázali, že skutok vymedzený v obžalobnom návrhu spáchal obžalovaný, ale spochybnili aj samotnú možnosť realizácie skutku spôsobom, ako bol vymedzený v podanej obžalobe (predovšetkým pokiaľ ide o možnosť doručenia mobilných telefónov svedkovi P. Z. prostredníctvom výdaja stravy tak, ako to popísal menovaný svedok vo svojej výpovedi), pričom vytvorili priestor pre vyvodenie záverov o možnosti alternatívneho skutkového deja.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam prokurátora smerujúcim voči hodnoteniu svedeckej výpovede svedka P. Z. je potrebné uviesť, že vierohodnosť výpovede menovaného svedka špecializovaný súd nespochybnil iba na základe skutočnosti, že tento bol právoplatne odsúdený v inej trestnej veci. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že v rámci hodnotenia dôveryhodnosti svedka P. Z. špecializovaný súd poukázal na inkonzistentnosť jeho výpovedí, a to predovšetkým na skutočnosť, že svedok sa ku skutku a jeho okolnostiam vyjadroval síce viackrát, ale s odstupom času si na niektoré skutočnosti nepamätal, iné vysvetliť nevedel, prípadne sa k nim nevyjadroval, pričom pred súdom zároveň sebavedomo popisoval, že má dostatok finančných prostriedkov na to, aby si vlastné fungovanie vo výkone trestu odňatia slobody dokázal uľahčiť.

Pri hodnotení vierohodnosti výpovede svedka P. Z. nemožno opomenúť ani tú skutočnosť, že P. Z. sa v minulosti dopustil viacerých disciplinárnych previnení spojených s prechovávaním nepovolených predmetov. Ako príklad možno uviesť incident zo dňa 7. decembra 2018, kedy boli u svedka P. Z. po návšteve jeho obhajcu JUDr. C. nájdené nepovolené predmety, konkrétne zalisovaný plastový obal s hnedým práškom a následne v rámci osobnej prehliadky taktiež ďalší zalisovaný plastový obal a plastová rúčka s ostrým hrotom dĺžky 11 cm, za čo bol svedkovi P. Z. uložený disciplinárny trest - umiestnenie do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu sedem dní. Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že rovnako mu bol za prechovávanie nepovolených predmetov uložený disciplinárny trest rozhodnutím zo dňa 11. decembra 2018 v súvislosti s disciplinárnym previnením, ku ktorému došlo dňa 5. októbra 2018.

Uvedené podľa názoru najvyššieho súdu jednoznačne preukazuje, že svedkovi P. Z. nie je cudzie porušovanie ústavnej disciplíny, čo potvrdzuje aj jeho povest' v ústave na výkon trestu odňatia slobody, kde je, ako vyplýva z výpovedí svedkov spoluodsúdeného K. a S., ako aj svedka Z. Ž., príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže, vnímaný ako nebezpečný a „problémový“ odsúdený, ktorý je spájaný s väčšinou problémov súvisiacich s porušením ústavného poriadku, ku ktorým v ústave dochádza.

Najvyšší súd zároveň podotýka, že skutočnosť, že svedok P. Z. bol aktívny a spolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní aj pri objasňovaní inej trestnej veci, tohto času už právoplatne odsúdeného Z. Z., je v prejednávanej veci v kontexte preukázania viny obžalovaného Z. irelevantná, pričom rovnako ani postavenie svedka P. Z. jerčika ako agenta nepredstavuje záruku pravdivosti jeho výpovede.

V reakcii na odvoláciu argumentáciu prokurátora, že aktivita obžalovaného Z. smerovala k úplnému dokonaniu trestného činu, a to k stretnutiu s tzv. príbuznou P. Z. „F.“ a prevzatiu úplatku za zabezpečenie mobilných telefónov pre P. Z., ku ktorému však nedošlo pravdepodobne z dôvodu zvýšenia opatrnosti obžalovaného Z. v dôsledku odhalenia trestnej činnosti iného príslušníka Zboru väzenskej a justičnej stráže v ústave na výkon trestu odňatia slobody, v ktorom pracoval, najvyšší súd uvádza, že predmetné tvrdenie je založené na úvahách, ktoré sa však v konaní nepodarilo náležitým spôsobom preukázať.

V súvislosti s komunikáciou vo forme textových správ zasielaných medzi osobou „F.“ z telefónneho čísla XXXX XXX XXX a osobou používajúcou telefónne číslo XXXX XXX XXX, najvyšší súd v zhode s názorom špecializovaného súdu uvádza, že v danom prípade sa nemožno jednoznačne stotožniť s tvrdením obžaloby, že obžalovaný Z. bol jedinou osobou, ktorá disponovala telefónnym číslom na „F.“ a práve z uvedeného dôvodu mohol byť tento jedinou osobou, ktorá odoslala v dňoch 22. októbra 2018 a 13. novembra 2018 textové správy na číslo XXXX XXX XXX. V priebehu dokazovania sa totiž nepodarilo nespochybniteľne preukázať, akému okruhu osôb mohol svedok P. Z. toto telefónne číslo prezradiť.

Pochybnosti o správnosti záveru, že obžalovaný Z. predstavuje jedinú osobu, ktorá mohla byť odosielateľom textových správ z telefónneho čísla XXXX XXX XXX odôvodňuje aj tá skutočnosť, že v rozhodnom čase, t. j. v čase odkedy bolo svedkovi P. Z. ako spolupracujúcej osobe odovzdané telefónne číslo na „F.“ (toto mu bolo zo strany polície odovzdané dňa 19. októbra 2018) bol v dňoch 19. októbra 2018 a 22. októbra 2018 preukázateľne v kontakte aj so svojím obhajcom JUDr. R..

Ako významnú z hľadiska spochybnenia skutkového deja tak, ako bol vymedzený v obžalobnom návrhu, považuje najvyšší súd taktiež skutočnosť, že zo zaistených SIM kariet a mobilných telefónov bolo na základe výsledkov znaleckého skúmania, ako aj analýzou dát získaných zo záznamov o telekomunikačnej prevádzke zistené, že ich prostredníctvom dochádzalo v rozhodnom čase ku komunikácii s príbuznými, resp. blízkymi osobami menovaného svedka, ako aj s jeho obhajcom JUDr. R. (do telefónu značky LG-E460 boli v čase od 21. septembra 2018 do 25. septembra 2018 vložené SIM karty s číslami XXXX XXX XXX a XXXX XXX XXX, obe registrované na osobu N. C., následne dňa 26. septembra 2018 bolo z daného mobilu z čísla XXXX XXX XXX zaslaných viacero SMS správ na číslo XXXX XXX XXX, registrované na osobu R. C. - obhajca svedka P. Z. a uskutočnili sa z neho hovory na číslo XX XXXX XXXX a číslo XXXX XXX XXX, obe registrované na Z. K. - partnerku svedka P. Z. a na číslo XXXX XXX XXX, registrované na Ľ. Z. - sestru svedka Z.), pričom ku komunikácii zo zaistených SIM kariet dochádzalo aj v čase, kedy bol už obžalovaný zadržaný a následne vzatý do väzby (obžalovaný Z. sa na základe rozhodnutia špecializovaného súdu nachádzal vo väzbe od 15. novembra 2018, pričom časť komunikácie bola zaznamenaná v období od 13. novembra 2018 do 23. novembra 2018). Súčasne sa žiada podotknúť, že svedok P. Z. v rámci svojej výpovede nedokázal na uvedené skutočnosti nijakým spôsobom reflektovať a hodnoverným spôsobom ich vysvetliť.

Najvyšší súd zároveň v súvislosti s námietkou prokurátora, prostredníctvom ktorej vytkol špecializovanému súdu, že nevykonával v konaní dokazovanie za účelom preukázania inej alternatívy skutkového deja, ako je uvedená v obžalobe, považuje za potrebné pripomenúť, že odstránenie vyšetrovacej zásady zo súdneho konania je neodmysliteľne spojené s dôkladným uplatnením zásady zodpovednosti prokurátora za dokázanie viny obžalovaného, teda zásady „dôkazného bremena“. Vykonávanie dôkazov v súdnom konaní, ktoré strany nenavrhli alebo nezabezpečili, je podľa aktuálnej právnej úpravy možnosťou, nie však už povinnosťou súdu.

Najvyšší súd v predmetnom kontexte zdôrazňuje, že z ustanovenia § 2 ods. 11 veta prvá Tr. por. sice vyplýva, že súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli, ale v zmysle ustanovenia § 1 a § 2 ods. 18 Tr. por. je trestný proces upravený ako kontradiktórne konanie dvoch protistrán - prokurátora (eventuálne poškodeného) na jednej strane a obvineného a jeho obhajcu (eventuálne zúčastnenej osoby) na druhej strane. Preto nie súd, ale strany trestného konania pred súdom predkladajú a vykonávajú dôkazy, ktoré obvineného usvedčujú alebo oslobodzujú. Úlohou súdu, ako nestranného rozhodovacieho orgánu, je posúdiť tieto dôkazy a rozhodnúť spor medzi prokurátorom, ktorý zastupuje štát (§ 2 ods. 5 veta prvá Tr. por.) a obvineným. Pri tomto rozhodovaní musí súd zachovať nestrannosť a nesmie iniciatívne napomáhať jednej alebo druhej strane. Ak by sa tak stalo, došlo by k porušeniu nielen zásady rovnosti strán v konaní pred súdom (§ 2 ods. 14 Tr. por.), ale aj zásady spravodlivého procesu (§ 2 ods. 10 Tr. por.).

Spravodlivé meritórne rozhodnutie súdu, ktoré má komplexné (obojsmerné) dokazovanie orgánov činných v trestnom konaní v zmysle § 2 ods. 10 Tr. por. umožniť, je v prípade dôkaznej núdze rozhodnutie podľa zásady dôkazného bremena, teda pri pochybnostiach v prospech obžalovaného, čo znamená v neprospech obžaloby. Spravodlivé je, aby každý, kto spáchal trestný čin, bol za jeho spáchanie odsúdený a primerane potrestaný, ale len vtedy, resp. v tom rozsahu, v ktorom mu je vina dokázaná v konaní pred súdom. V tomto konaní rozhoduje súd ako nestranný orgán a zodpovednosť za dokázanie skutku, ktorý sa obžalovanému kladie za vinu, nesie prokurátor (ako žalujúca strana) (k uvedenému pozri bližšie uznesenie najvyššieho súdu z 2. apríla 2014, sp. zn. 2 Tost 4/2014).

Najvyšší súd dodáva, že v prípade, pokiaľ chcel prokurátor vylúčiť inú alternatívu skutkového deja, mal možnosť navrhnúť vykonanie ďalšieho dokazovania a tým vyvrátiť uplatnenú obranu obžalovaného. Je neprípustné, aby prokurátor v tomto smere prenášal svoje povinnosti na súd.

Na základe vyššie špecifikovaných dôvodov najvyšší súd konštatuje, že v danom prípade nemal pochybnosti o správnosti špecializovaným súdom formulovaných záverov, nakoľko výrok o vine môže byť založený len na takých dôkazoch, ktoré celkom vylučujú pochybnosť, že sa stal skutok, ktorý je predmetom trestného stíhania. Vzhľadom na skutočnosť, že v prejednávanej veci okrem výpovede svedka P. Z. nebola produkovaná ucelená reťaz tak priamych, ako aj nepriamych dôkazov, z ktorých by bolo možné vyvodiť nepochybný záver, že skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný, sa stal, bez ďalších podporných dôkazov to nemohlo postačovať na odsúdenie obžalovaného. Najvyšší súd v tomto smere odkazuje na písomné odôvodnenie napadnutého rozsudku špecializovaného súdu, ktoré považuje za presvedčivé a v súlade s obsahom vykonaných dôkazov. Z daného dôvodu, považujúc rozhodnutie špecializovaného súdu za správne a súladné so zákonom, najvyšší súd odvolanie prokurátora podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Toto uznesenie bolo prijaté v pomere 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.